

GENT DEL MASNOU

Butlletí Gent del Masnou 3a. època núm. 338, gener del 2016

2016

ENDAVANT!

escola
de música

Emma Calvo

T'agrada cantar? T'agrada el gospel?

C/Parlament de Catalunya 28, el Masnou
93 540 86 96 · 630 16 33 26

petit café

Un ambient tranquil i relaxat
Gran varietat de cafès i Rooibos
aromàtics i excel·lents

**Venda de pa de massa mare,
d'espelta, malta,
integral i sègol.**

Plaça d'Ocata, 5-7 · 93 540 08 66
Durant l'hivern tanquem a les tardes

Tallers Masnou

G.Oliveras Taller Multimarca

Àngel Guimerà, 14, el Masnou (Ocata) Tel. Fax 93 540 31 57 · genis.oliveras@gmail.com

Recollida del vehicle a domicili · Cotxe de substitució gratuït · Manteniment de motocicletes i vehicles clàssics. Servei ITV 100%

ATENCIÓ, NADONS MASNOVINS NASCUTS EL 2015!

**CONVOCATÒRIA PER A LA FOTOGRAFIA DE NADONS:
EL DIUMENGE, DIA 10 DE GENER,
A 2/4 DE 12 DEL MIGDIA.**

**La fotografia es farà, com de costum, a les
escalinates de Bell-Resguard.**

Informació: 93 555 80 06 - 93 555 21 13

Butlletí mensual de **Gent del Masnou**, associació cívico-cultural, recreativa i esportiva inscrita amb el número 7.669 al registre d'associacions de la Generalitat de Catalunya.

Equip de Redacció:

Joan Camps - Joan Casals - Joan Muray - Esteve Pujol

Portada: Endavant cap al 16!

Correcció: Esteve Pujol

Disseny i muntatge: Taller de publicitat.

Publicitat: 93 555 80 06

Imprimeix: Jobagraf.

Tiratge: 3.500 exemplars.

Paper ecològic de 90 g.

Edita: Gent del Masnou
Dipòsit legal B. 29.758-87

GENT DEL MASNOU

Dr. Agell, 9
08320 El Masnou
93 126 82 20

gentdelmasnou@gmail.com

www.gentdelmasnou.cat

L'entitat **Gent del Masnou** no es fa responsable, necessàriament, del contingut dels articles signats pels seus col·laboradors.
El repartiment d'aquest butlletí als socis es fa amb el suport de l'Ajuntament de la Vila.

**Gent del Masnou
desitja a tots els
seus associats,
col·laboradors i
amics un molt
Bon Any
2016**

NOVA ADREÇA DE
CORREU ELECTRÒNIC
DE GENT DEL
MASNOU
gentdelmasnou@gmail.com

Editorial

DIADA DE REIS

Quan érem infants teníem marcat en el nostre calendari un dia ben especial: el 6 de gener, ho recordeu? El Dia de Reis. Era la data que la mainada esperàvem adelerats perquè alguns dels somnis que ens ballaven pel cap –no tots, és clar– es feien realitat, amb la complicitat dels pares, que sempre feien de bo davant de Ses Majestats per perdonar-nos les petites trape-lleries: *Feu bondat, que si no els Reis us duran carbó...* aque-
sta era l'amenaça que sovintejava per les cases quan s'acostava la data assenyalada i ens feia gastar una mica més de bondat que la usual.

La nit abans, quan les cavalcades de Reis no sortien per la *tele* –perquè no n'hi havia– el nerviosisme campava per les cases amb les anades i vingudes de darrera hora dels grans preparant la rebuda dels Mags: *...garrofes per als cavalls o camells, gale-tes i vi bo per als patges i Reis...* tot a punt i la canalla a dormir! L'endemà al matí tot eren corredisses. Els Reis havien deixat tot de coses –potser no eren ben bé les que havíem escrit a la carta–, però la sorpresa i l'alegria de les novetats superaven les decepcions.

Ens hem fet grans i, amb una certa ingenuïtat, continuem fent la carta als Reis sabent del cert que ni de bon tros ens portaran tot allò que els demanem i que tal vegada ens haurem guanyat una mica de carbó.

A la carta d'enguany hi voldríem posar tantes coses, però ens limitarem a tres propostes, una per a cada Rei:

–*A Melcior, que és un pacient estratega, li demanarem que d'una vegada per totes hi hagi l'entesa per a la investidura del President del Govern de la Generalitat de Catalunya i es desen- calli el procés cap a la independència.*

–*A Gaspar, que en sap un niu de relacions públiques, li demana- rem que faci el possible perquè la xacra dels fonamentalismes polítics i religiosos cedeixin el pas a la convivència pacífica i la fraternitat entre tots els pobles de la terra.*

–*A Baltasar, un gran expert en solidaritat, li encarregarem que la fam, les guerres i les desigualtats socials deixin de ser el princi- pal càncer de la humanitat.*

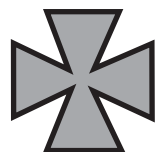
Déu n'hi do. Parem la carta aquí i la deixem oberta per si algú hi vol afegir alguna demanda personal o col·lectiva per tal que els Reis se l'escoltin i entre tots ho fem una mica possible.

Un bon any i bona Diada de Reis!

El President

Sumari

EDITORIAL.....	3
BÚSTIA OBERTA.....	5
ELS PROS EN LA INCERTESA Joan Camps	6
EFEMERIDES DE L'ANY 2016 Joan Muray.....	7
EL COSTAT POSITIU Joan Maresma	9
UN VIATGE MOLT ESPECIAL Joan Muray.....	10
EXPOSICIÓ CORAL XABEC 20 ANYS Esteve Pujol	12
LA PUNTA DE LA LLENGUA (72) Esteve Pujol	12
TORNA-LA A TOCAR SAM Josep Condeminas	15
PARLEM DE LLIBRES Pere Martí Bertran	16
SOM Les neurociències i la felicitat Oriol Lugo	16
GAIREBÉ TOT AIXÒ ÉS VERITAT Carles Maristany.....	18
DITES I PERSONATGES POPULARS (25) Albert Vidal.....	19
CORAL XABEC NADAL Esteve Pujol	20
GENT DEL MASNOU INFORMA	21
TEATRE CAPITAL Rosa M Isart	21
ARRAN DE SÓL Pledebuit.....	22
LA CUINA DE L'ANTÒNIA El Cuillerot	22

FARMACÈUTICS DEL MASNOU

24 hores al seu servei

FARMÀCIA DE GUÀRDIA

La farmàcia de guàrdia serà oberta 24 hores seguides.

De les 9.30 del matí a les 9.30 de l'endemà.

-- Gener 2016 --

1	divendres	Viayna	Cap d'any
2	dissabte	Ocata	
3	diumenge	Ocata	
4	dilluns	Aymar	
5	dimarts	Dominguez	
6	dimecres	Dominguez	Reis
7	dijous	Ocata	
8	divendres	Riera	
9	dissabte	Fàbregas	
10	diumenge	Fàbregas	Trobada nadons del 15
11	dilluns	Dominguez	
12	dimarts	Aymar	
13	dimecres	Ocata	
14	dijous	Riera	
15	divendres	Fàbregas	
16	dissabte	Viayna	
17	diumenge	Viayna	
18	dilluns	Aymar	
19	dimarts	Ocata	
20	dimecres	Riera	
21	dijous	Fàbregas	
22	divendres	Viayna	
23	dissabte	Dominguez	
24	diumenge	Dominguez	
25	dilluns	Ocata	
26	dimarts	Riera	
27	dimecres	Fàbregas	
28	dijous	Viayna	

29	divendres	Dominguez
30	dissabte	Aymar
31	diumenge	Aymar

Bon Any

-- Febrer 2016 --

1	dilluns	Riera
2	dimarts	Fabregas
3	dimecres	Viayna C
4	dijous	Dominguez
5	divendres	Aymar
6	dissabte	Ocata
7	diumenge	Ocata
8	dilluns	Fabregas
9	dimarts	Viayna C
10	dimecres	Dominguez
11	dijous	Aymar
12	divendres	Ocata
13	dissabte	Riera
14	diumenge	Riera
15	dilluns	Viayna C
16	dimarts	Dominguez
17	dimecres	Aymar
18	dijous	Ocata

Horaris de les farmàcies del Masnou

Aymar (Maricel)

Almeria, 14 · 93 555 03 81

Domínguez (Est. Masnou)

Enamorats, 2 · 93 555 59 36

Fàbregas

Navarra, 68 · 93 555 19 79

Ocata

JFKennedy, 5 · 93 555 33 08

Riera (Club nàutic)

J.Llimona, 22 · 93 555 08 55

Viayna C

Prat de la Riba, 23 · 93 555 04 03

De dilluns a divendres

Dissabte

9.15 - 21

9.15 - 14

8 - 20.30

9 - 13.30

9 - 13 i 16.30 - 20

9.30 - 13

9 - 20.30

9 - 20.30

9 - 20.30

9 - 20.30

9 - 20.30

9 - 14

h o c r o c f a n t à s t i c a a e s t a t e m i a n a d u r a r a s t a m i a n a d u r a c o l a n o e s t i c d a

Les cartes de la Bústia Oberta **cal** que portin: nom, cognoms, adreça, núm. del DNI i signatura de l'autor i **es publicaran** amb el **nom i cognoms** de l'autor o **inicials**. En **cap cas** no es publicaran cartes amb pseudònim. L'extensió **no excedirà de 1.500 caràcters, espais inclosos**; en cas contrari, la Redacció podrà abreujar-les o rebutjar-ne la publicació. Gent del Masnou **no es fa responsable** del contingut de les cartes. Seleccionarà les que siguin d'interès general i no mantindrà correspondència amb els seus autors.

LA CLAVEGUERA A LA SORRA DE LA PLATJA

A la platja hi ha una claveguera rebentada de fa temps. Ningú no fa res per arreglar-la. La claveguera en qüestió deixa anar un líquid fastigós i putrefacte que fa tal pudor que els qui passen per aquell indret s'han de tancar el nas. La claveguera és al final del carrer Pintor Miquel Villà i sembla mentida que, en comptes de solucionar el problema definitivament, s'usin camions cisterna de gran tonatge que, fins i tot, sembla que la fan més fonda.

No m'explico que tinguem tècnics i enginyers a l'Ajun-

tament i que les coses estiguin així. Què és? Falta de previsió, desídia o és que, simplement, no en saben?

Montserrat Valldeperas Roig

ESPECULACIÓ

L'avantatge de maquetar la revista em dona l'oportunitat d'escriure en l'últim moment abans de tancar la publicació i aquest cop aprofito l'avinentesa.

Podeu prendre-us-ho com una banalitat sense cap fonament polític i potser amb una càrrega desmesurada d'ingenuïtat, però permeteu-me que us comentï el meu parer sobre aquest

embolic tan estrany de les eleccions a Catalunya i a Espanya.

En un principi no havia d'anar a votar, però la insistència de tots, a la fi, em va empenyer a fer-ho, i ara, després dels resultats, com que hi vaig participar, puc dir, criticar i opinar.

L'última carta que vaig escriure, també després de les eleccions a Catalunya, deia respecte a l'escalada de C's: *Com és possible que en indrets on abans guanyava el vot d'esquerra ara hagi augmentat i guanyat un partit de tall dretà unionista? Quina mena de catalants som a Catalunya? Tanta por fa una República Catalana? O és que fa angúnia sentir-se català?* Això deia, però ara segons els barems de votació me n'adono que aquest mateix partit ha tingut, a casa nostra, una devallada espectacular i suposo, per tant especulo, que aquests vots se n'han anat a la nova esquerra que revela un nou

futur aquí i per als nostres veïns, oi? Bàsicament què ha passat? Doncs jo diria que aquests votants en les catalanes van votar no a Catalunya i ara en les espanyoles, sí a les possibles reformes socials per a Espanya. Diria jo que la resposta és clara i contundent: volem ser ciutadans espanyols dins de Catalunya, però res d'independència ni república. Doncs Déu n'hi do quin personal! Eii, potser estic equivococat, però tot plegat em fa pensar.

Deixo el llum obert perquè qui vulgui fer més reflexions les faci i a veure si en traïem l'entrellat.

De totes maneres sóc un pessimista optimista i vull creure que tenim la raó, la voluntat i el convenciment i la nostra lluita és sincera, lenta i persistent: guanyarem, guanyarem i guanyarem.

Endavant!

Lluís Valls i Marí

EL 2016 POT SER UN BON ANY PER A FER-TE SOCI DE GENT DEL MASNOU

Dr. Agell, 9 · 93 126 82 20 el Masnou

CONSULTA'NS A:

www.gentdelmasnou.cat

gentdelmasnou@gmail.com

ELS PRO EN LA INCERTESA

Joan Camps i Ortiz

M'anticipo als efectes que esdevindran com a resultat de les eleccions generals del 20D d'enguany quan, a falta del bull definitiu, encara reflen els grills de l'olla catalana, aquest brou espès que per als votant de JUNTS PEL SÍ ja ha reduït prou per mantenir-lo digerible, però que els cuiners puristes de la CUP amb la paella pel mànec, volent mantenir el foc ardent, poden convertir en un xarop indigest, la metzina letal per al procés català, que ens pot deixar un pa com unes hosties.

Mentre se'ns privi d'un referèndum amb cara i ulls per decidir en un SÍ o un NO a la independència, totes les eleccions que esdevinguin en l'estat espanyol seguiran tenint una lectura plebiscitària a Catalunya; per tant, seria un error que el dia 20 de desembre ens haguéssim quedat a casa sense dipositar el nostre vot en les eleccions generals, pensant que la política espanyola ja no va amb nosaltres quan en realitat, sense la veritable desconexió, l'estat espanyol seguirà entorpidint arbitràriament el desenvolupament dels catalans, condicionant la nostra economia, negant la nostra cultura i privant-nos de la plena normalització de la nostra llengua.

Quan s'editi aquest article s'hauran escrutat tots els vots de les eleccions generals del 20 de desembre. Ja hauré escoltat el patètic i avorrit discurs triomfalista dels perdedors i suportat els intercanvis de cromos dels partits que, havent guanyat a mitges, oferiran les aliances més indignes i perverses per tal de parar o apaivagar l'inevitable desnonament del poder. Com ja ens hi tenen acostumats, veurem com alguns dels polítics amenaçats per l'atur, campant-se-les com puguin, dels mobles com a mínim voldran salvar la cadira o colar-se els primers de la cua de les portes giratòries que els partits corromputs hauran d'obrir per als potencials bocamolls ben informats i mantenir-los contents i callats: uns alliberats pel partit, altres endollats en consells d'administració i en càrrecs

de confiança o, mentre duri la rifeta del l'inútil Senat, assalariats com honorables senadors, no sigui que acomiadats i ressentits poguessin estirar la manta

És miri l'estat espanyol d'on es miri, no hi ha cap indicati que entusiasmi per ser-ne part; el vot democràtic es decanta més per l'emprenyament dels qui estem farts de tanta promesa incompleta que no pas per l'afecció dels pocs acontentats que queden, que sí que en queden! Els qui fins ara han viscut i aspiren a seguir vivint untats, assalariats o subvencionats sota el paraigua de la política, que són la multitud comprada que els assegura la veu a les tribunes públiques i el vot incondicional.

La vella i tronada política espanyola, viciada en el poder que no ha parat d'omplir de merda totes les institucions, ara, en veure's venir la mort galopant del bipartidisme, s'ha muntat el cant de cigne amb el discurs de l'experiència i de la professionalitat erigint-se veterans i fadrins únics salvadors de la pàtria per liderar el futur. Enmig de la corrupció sense aclarir i del caos que han causat, gosen incriminar la nova política emergent d'amateurisme improvisat en mans de novicis incipients i primerencs. Argument que seria acceptable si a la vella política li quedés un pam de net on encara pogui créixer l'herba; i és que en el futur immediat volent fer-ho pitjor, fins i tot en mans dels més ineptes i barroers imaginables, seria impossible. La nova política emergent

mereix l'honestedat que se li suposa per la lògica de no haver tingut l'ocasió de robar; amb aquesta premissa la nova política com a mínim podria obrir les finestres de les institucions i oxigenar-les i alhora fer neteja de tots els esquelets amagats als calaixos. El problema latent està en el fet que els arribistes de la política són del gènere humà i, en la selva humana que legitima el text constitucional, les nombroses ocasions seguiran temptant les febleses dels polítics i alts funcionaris, i inevitablement, mentre hi hagi impunitat i el botí sigui prou gros, la persona més honesta pot acabar sent la més lladre de totes.

No vull ser crític amb la CUP per voler condicionar la investidura de Mas amb els seus deu escons en contra dels seixanta-dos de JUNTS PEL SÍ. Sóc fervent creient que en les grans decisions les presses sempre són males conselleres, per això confio que el *supense* d'aquest temps d'incertesa generat per l'anarquisme assembleari acabi sent tàcticament i estratègicament una aportació impagable per al procés. La centralitat del futur Estat Català està ben definit entre JUNTS PEL SÍ i la CUP; si arriba l'acord per a la investidura de Mas, la Constitució Catalana podria abraçar tots els ciutadans democràtics que viuen, treballen o estimen Catalunya; només quedarien fora els nostàlgics de l'extrema dreta casposa, que enyora el llegat del nacionalcatolicisme franquista. Un Estat Català així em sembla que seria una altra història.

EFEMÈRIDES DEL 2016

Joan Muray
Vocal de Cultura

DEL MASNOU

50 - 1966 – Mor als 58 anys a Tucumán, Argentina, el dibuixant i escriptor Andreu Villà i Bassols. Durant 33 anys va col·laborar dia rere dia a La Gaceta de Tucumán, sense faltar ni un dia.

75 - 1941 – Mor als 74 anys a Barcelona l'eminent músic, compositor i professor, a més de fundador i director de l'Orfeó Català, Lluís Millet i Pagès, nat al Masnou el 1867.

100 - 1916 – Antoni Alsina i Oliver (el Masnou 1883-Mendoza, Argentina 1972) funda en aquest any el Centre Català de Mendoza. Havia presidit diverses entitats comercials.

125 - 1891 – Neix al Masnou Prudenci Pagès i Millet, enginyer. Havia descobert una salina i diverses mines, de manganès, de coure i d'or. Col·laborà en la construcció del famós pont Golden Gate de San Francisco.

125 - 1891 – Darrer any del conreu i comerç d'exportació de taronges al Masnou i al Maresme, a causa de les fortes glaçades que s'anaven repetint. La primera referència que se'n té és del 1771.

475 - 1541 – Any del primer document on s'esmenta la masia de Can Casas, a més d'altres noms de propietaris, abans de ser enderrocada el 1973 per construir-hi un bloc de pisos i el pas d'automòbils que mena al port.

DE CATALUNYA

50 - 1966 – Manifestació de capellans per la Via Laietana protestant per les tortures aplicades per la policia als detinguts per defensar els Drets Humans.

125 - 1891 – El 8 de setembre es va fundar l'Orfeó Català, entitat musical d'arrel patriòtica. Els fundadors foren el mestre Lluís Millet i Pagès (el Masnou 1867-Barcelona 1941) i Amadeu Vives (Collbató 1871-Madrid 1932).

150 - 1866 – El 10 de juny va aparèixer el primer número del setmanari humorístic *Lo Noy de la Mare*.

LO NOY DE LA MARE.

175 - 1841 – El 25 d'abril va aparèixer el primer número del periòdic *Lo Pare Arcàngel*, escrit totalment en català. Les seves editorials, anomenades sermons, són de caire proteccionista pels interessos econòmics de Catalunya.

300 - 1716 – Aquest any ens són imposades pel nou règim borbònic les lleis anomenades Decret de Nova Planta, que són les causants de la destrucció del règim genuí de Catalunya, destrucció de la qual encara no ens hem refet del tot.

375 - 1641 – Pau Claris (1586-1641) proclama la República Catalana arran dels fets de la revolta dels Segadors. No s'arribà a proclamar, però durant dotze anys estiguérem sota la "protecció" dels reis de França en comptes de la dels reis d'Espanya.

600 - 1416 – El Conseller en Cap Joan de Fiveller exigeix al nou rei Ferran I, de la dinastia castellana dels Trastàmara, el pagament del Dret de Vectigal, que els seus criats es negaren a pagar. Havia estat establert pel Consell de Cent i era per a tot-hom.

625 - 1391 – Matança de jueus que es produí a tots els regnes cristians de la península ibèrica. Fou provocada per les predicacions de l'ardiaca d'Ècija, Sevilla, el 6 de juny, i arribà a Catalunya per l'agost portada per agitadors castellans. Els calls de Barcelona, Girona, Lleida, Perpinyà i altres foren passats a sang i foc.

700 - 1316 – Entre començaments d'aquest any i finals del passat va morir a Mallorca el gran Ramon Llull i Erill la Vall, el català més universal del seu segle. Fou poeta, prosista, filòsof, místic i missioner. El seu pare havia participat en la conquesta de l'illa i s'hi establí. Fou un coneixedor profund tant de la cultura cristiana com de la musulmana, que deixà una extensa obra de més de

250 obres.

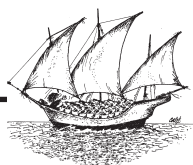
725 - 1291 – Sobtada mort del comte/rei Alfons II, el Franc (1264-1291), a l'edat de 27 anys. Al seu regnat es produí el contenciós familiar amb la repartició dels diferents regnes

que componien el reialme: Comtat de Barcelona i Principat de Catalunya, Aragó, Mallorca, València i Sicília. El succeí el seu germà Jaume II, el Just (1267-1327).

750 - 1266 – Aquest any el comte/rei Jaume I, el Conqueridor, va prestar el seu ajut militar al seu gendre, el rei de Castella Alfons X, el Savi, contra els

sarraïns, segons els pactes a què havien arribat, i conquerí el regne de Múrcia. Posteriorment cedí aquest nou regne al seu gendre.

CORAL XABEC 20 ANYS

CONCERTS D'ANIVERSARI GENER 2016

• **Diumenge 24 de gener**

a les 6 de la tarda a l'Espai Escènic Ca n'Humet (*)

• **Dissabte 30 de gener**

a les 8 del vespre a la Parròquia de Sant Pere del Masnou

Programa:

Ave Verum de W.A. Mozart, *Tres Motets* de Ch. Gounod (*Regina coeli*, *Tota pulchra es* i *Sub tuum*), *Salve Regina en La M* de F. Schubert (soprano solista) i *Missa en Sol M* (*Kyrie*, *Gloria*, *Credo*, *Sanctus*, *Benedictus* i *Agnus Dei*) de Franz Schubert per a cor, solistes i orquestra.

Direcció:

Montserrat Llagostera i Torrent

(*) Les entrades per al concert del diumenge 24 de gener a l'Espai Escènic Ca n'Humet es podran adquirir prèviament al local social de Gent del Masnou del 18 al 22 de gener (Dr. Agell, 9) de 18 a 20 hores i a la taquilla de Ca n'Humet des d'una hora abans del concert.

Hi col·labora

Ajuntament del Masnou

El costat positiu

Joan Maresma Duran

Comença l'any amb el pitjor del nou mil·lenni. No només per al *Brasil* sinó també per al món... A la velocitat a què els esdeveniments dolents ocorren i corren i considerant que les notícies pèssimes són les que regnen i vénen, és difícil posar en pràctica allò de veure el costat positiu de les coses...

Fins no fa gaire temps, la recerca del cantó positiu suposava –per simplificar– l'existència d'una part dolenta i d'una de bona amb algunes variables que depenien del context i de les raons de l'observador. Potser el costat positiu –per al ciutadà comú– es trobaria en un temps –diguem-ho així– més analògic, visible, detectable, les dues cares de la mateixa moneda...

En aquests temps actuals efímers, d'oblits i de rapidesa –tot va més que accelerat pels nous paradigmes tecnològics– trobar el cantó positiu és com trobar una agulla en un paller i exigeix un enorme esforç de superació del pessimisme...

Sembla que tot conspira en contra i els escapismes no funcionen: com mirar el món si *París* es troba en estat de setge i als *Estats Units* homes amb fusells, que són més fàcils que comprar que les aspirines, irrompen en hospitals, institucions de caritat i escoles i hi buiden els carregadors? Si fins i tot el príncep anglès plora per la mort dels darrers elefants o rinoceronts en les últimes reserves africanes? Si, en nom del diví, una secta nascuda de la guerra il·legal i amoral de *Bush* fa que la Tercera Guerra Mundial sigui com un joc de nens ja que aquests països que van fins al capdamunt d'anfetamines no tenen ruta de fugida?

I aquí, a *Brasil*, tenim un procés de destitució contra la presidenta *Dilma*, el president del congrés és investigat per corrupció, el del senat per blanqueig de diners, l'empresa més gran del país –*Petrobras*– fa aigües i les seves accions perden valor cada dia

que passa, hi ha hagut una catàstrofe ambiental a *Mariana*, que és com la d'*Aznalcóllar* fa disset anys, alguns nounats tenen microcefàlia, la policia *carioca* primer dispara i després pregunta, i el rebut de la llum segueix pujant...

Per acabar-ho d'adobar, ens trobem en recessió. O potser en depressió... Si no és econòmica, que almenys sigui clínica...

On es troba, doncs, el costat positiu? Potser el trobem en mirar al cel en

aquestes nits fredes de Nadal o d'inici del nou any... Hi ha aigua al planeta vermell, *Júpiter* perdrà llunes i guanyarà anells, *Plutó* és gris, el *Botafogo* –el meu equip a *Rio*; el de l'inoblidable i genial *Garrincha*– ha tornat a primera divisió i aquest any és any olímpic. Ja és un començament... Del final? Bon any 2016

PD. El pare en fa 92 el dia 19 de gener. Moltes felicitats.

Cròniques

Un viatge molt especial...

RAPA NUI Del 2015 al 1862

Joan Muray

Hi ha viatges turístics. Viatges sentimentals. Viatges històrics. Viatges d'investigació, de treball o negocis, etc. Però aquest, tot i ser en part turístic, ha estat un viatge, diríem, per conèixer *in situ* un país i una gent, una cultura i una història que, malgrat tots els escarafalls d'alguns, està vinculada *in saecula saeculorum* a la del nostre estimat Masnou.

Per això el subtítol va del temps actual (data d'aquest viatge) a cent cinquanta-tres anys enrere, data del primer viatge d'un masnoví, per lligar aquestes dues dates.

D'aquella primera data, la fatídica del 23 de desembre de 1862, allà a Rapa Nui (illa gran), ni en parlen, molts ni en saben res, i d'altres ni en volen parlar. Ni tan sols alguna persona docta, segurament la més docta de l'illa, en un moment que en vaig fer esment, va derivar tot d'una la conversa cap a un altre vessant.

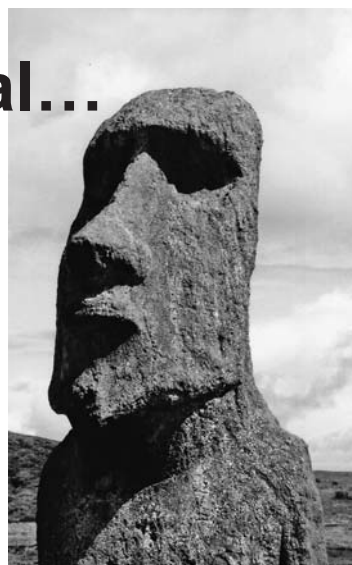
I ho trobo normal, fins a cert punt. Però, és clar, per a ells és un moment tràgic de la seva història, un moment que, si es descuiden un xic, desapareixen tots de la faç de la terra, la seva, l'illa de Rapa Nui.

Aquesta illa en un principi es va dir illa

de Pasqua, però ara el nom que li donen els seus habitants és Rapa Nui, que en la seva llengua vol dir illa gran. Tot i que també li donen el de *Te pito ho te henua*, que literalment vol dir el melic del món, i deu ser així pel que us contaré més avall.

I ara sí, anem pel viatge actual, tot i que de tant en tant, segons el lloc visitat, encara faré alguna referència al tema d'aquella ràtzia desembrina.

Comencem per dir que, si féssim una línia recta entre el Masnou i Rapa Nui, donaria un total de 14.890 quilòmetres aproximadament, és clar que seguint

Moai

les línies aèries és força més. L'illa és encara un lloc d'aquests para-

Platja d'Ovahe

Illa Rapa Iti, des de Rapa

diàciacs. No està explotada turística-ment com altres llocs del Pacífic, d'aquells mars del sud que hem vist en reportatges. Encara s'hi respira naturalesa, sense contaminació de cap mena, ni industrial, ni lumínica, ni acústica. Tan sols al poble que serveix de capital, Hanga Roa, hi ha pals i cables elèctrics; a la resta pots mirar cap on vulguis que no veus més que natura en estat quasi pur.

És un petit país, pertanyent política-ment a la República de Xile, però també amb un moviment independentista embrionari. Tota l'illa i el seu conjunt arqueològic està, des de fa anys, declarat per la Unesco Patrimoni de la

Ahu Tongariki

Humanitat.

I no cal que us en digui el perquè, ja que és conegut mundialment, pels seus cèlebres *moai*, estàtues de grans dimensions, la major part de les quals estan entre els 4 i els 6 metres d'alçada i entre les 8 i 10 tones de pes. Tot i que n'hi ha de més grans dimensions, com un d'inacabat que fa, segons diuen, uns 20 metres d'alt, i deuria haver de pesar entre 50 i 70 tones.

Però no sols és interessant pels *moai*, sinó també pels innombrables petroglifs que hi ha pertot. I per si això fos poc, encara hi ha una altra cosa que destaca d'aquesta enigmàtica cultura, les tauletes *rongo-rongo*, una mena de llibres fets sobre fusta, on hi ha una estranya escriptura feta de jeroglífics, que resta sense poder ser desxifrada. D'aquestes tauletes, en queden sobre vint-i-una en tot el món (en museus) i cap a l'illa de Rapa Nui. La major part d'elles foren cremades pel zel posat pels primers missioners que hi arribaren, un fanatisme religiós que, pel que es veu, encara que sigui en altres religions, no té mai data de caducitat.

Les dimensions de l'illa, que té forma triangular, són de 22 quilòmetres a la part més llarga, per 16 d'amplada al vèrtex nord. El seu perímetre és de 163 quilòmetres. La població actual és d'uns 7.000 habitants, i rep un turisme d'unes 100.000 persones l'any.

La seva flora, actualment, és tota forana, l'original es va extingir, i fou repoblada amb espècies d'indrets afins. Per tant, ara, i a causa del seu clima

benèvol i plujós, especialment en primavera, presenta un paisatge verd preciós, amb boscs de palmeres i eucaliptus, així com d'una riquesa de flors que són pura delícia. Quant a la fauna, no hi ha, ni hi ha hagut mai, animals perillosos; hi abunden especialment els ocells, com el migratori *Manutara*, ocell que dóna peu a la cèlebre competició d'anar a Rapa Iti (illa petita), a la recerca del primer ou post per aquesta au.

Els ahu, mena de plataformes de pedra, serveixen per sustentar els *moai* al seu damunt. Tant els ahu com els *moai* estan distribuïts a tot el perímetre de l'illa. Hi eren erigits per les diferents tribus que poblaren l'illa per honorar els seus morts; estan tots de cara a l'interior de l'illa. Només hi ha un ahu amb set *moai* que miren cap al

mar, són els set fills del primer rei *Hotu Matu'a*, que els envià des de la mítica illa de Hiva com a exploradors; després, un cop establerts, hi vingué ell i la resta de la seva tribu. Es calcula que, de *moai*, n'hi hagué entre 600 i 900; ara en queden uns 300. L'època d'esplendor d'aquestes estàtues fou entre l'any 1000 i el segle XVIII.

Quan hi arribà el nostre pirata i negrer, no en quedava cap dempeus, havien estat enderrocats en les guerres que hi hagué entre ells, sembla que per una superpoblació i la consegüent manca d'aliments.

A l'interior de l'illa només hi ha explotacions agrícoles, però de caire familiar, com les nostres masies, a més dels boscs d'eucaliptus; més cap a la costa n'hi ha de palmeres, als llocs on ho permet el seu perímetre escarpat, ple de penya-segats.

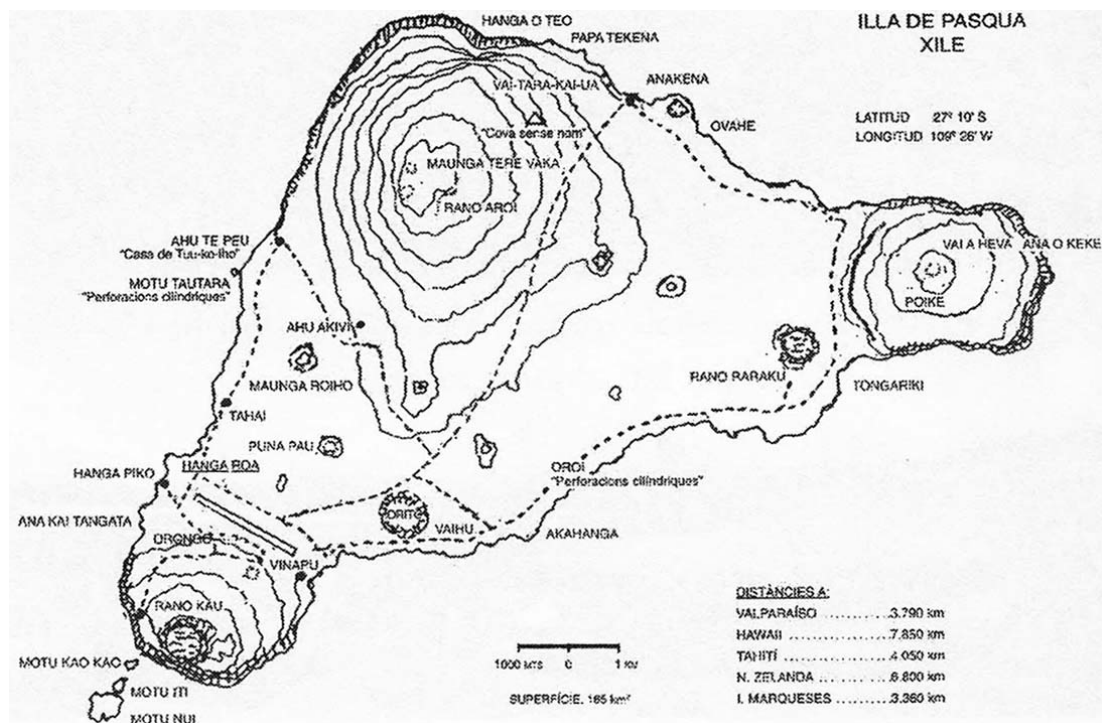
La vida hi transcorre pacíficament, ja que no hi ha robatoris ni crims; la gent és amable i educada, d'una parla melosa i agradable, tant com la varietat de fruits i sucus que s'hi poden prendre.

El turisme no està massificat i ben repartit durant l'any. Quan n'hi ha més és a començament de febrer, per la celebració de la *Tapati Rapa Nui*, unes festes entre folklòriques i de competició, que d'uns anys ençà han reviscolat per reviu el seu passat històric.

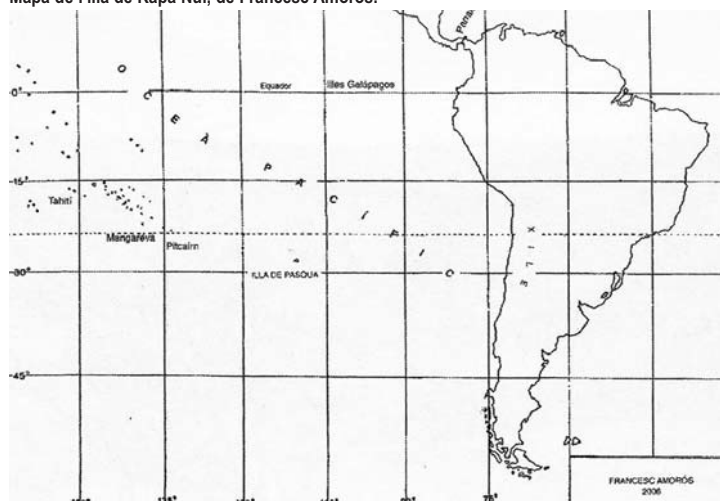
El clima és força benigne, més o menys com el de les Illes Canàries, amb les diferències marcades més que res per èpoques de pluja quasi

Cràter del Rano Raraku

Mapa de l'illa de Rapa Nui, de Francesc Amorós.

Mapa d'Amèrica del Sud i Ocea Pacific, i l'illa de Rapa Nui, de Francesc Amorós.

diària i altres de sequera. De platges, a diferència d'altres indrets del Pacífic, pràcticament no n'hi ha, tan sols dues, la d'Anakena, àmplia i de sorra blanca, provinent dels coralls, a la inversa de tota l'illa on predomina la sorra negra/rogeca volcànica. En aquesta és on es concentren els nadius i turistes que volen banyar-se. N'hi ha una altra, però actualment per la regressió de la seva serra et recomanen de no banyar-s'hi, és la d'Ovahe, la

platja on desembarcà el nostre Joan Maristany i Galceran "Tara" el 23 de desembre del 1862.

I com a guinda final, comentaré el que us deia més amunt, que un dels noms de l'illa es refereix al melic del món, ja que sembla confirmar-se, ja que hi ha un indret anomenat *Te pito kura*, que literalment vol dir el melic de la terra, i que és el lloc de més magnetisme de l'illa.

Anant amb automòbil, en passar pel lloc, pararem el motor i deixarem el

cotxe ben quiet. Al cap d'un moment començà a moure's, primer a poc a poc i després més ràpid, i no us penseu pas que aquell tram de carretera feia pendent, que no n'hi havia ni gota, així com tampoc cap inclinació, era un tram absolutament pla. Per tant, ja veieu que aquest nom de melic de la terra no li fou donat perquè sí.

Estigueu a l'aguait d'aquest butlletí, ja que també en faré una conferència amb un ric assortit d'imatges per confirmar tot el que he dit, i que Rapa Nui no té la fama perquè sí.

Cròniques

Exposició del vintè aniversari de la Coral Xabec

Esteve Pujol i Pons

Veniu a *Gent del Masnou*, i del 12 de desembre al 14 de gener hi podreu veure una exposició commemorativa del vintè aniversari de la *Coral Xabec*. Recordar és revivre, diuen; doncs volem que sigui veritat.

Hi trobareu 95 (sí, noranta-cinc!) fotografies de 18x24, que us farà revivre la història de la coral des de la fundació el 1995 fins al 2015. Podreu veure-hi cares ben conegudes en concerts, cantades, cursos de cant, esdeveniments diversos on ha participat la nostra i vostra Coral Xabec. Si comenceu per l'esquerra i aneu cap a la dreta seguireu el curs del temps i comprovareu que tots plegats ens anem fent grans; si ho feu al revés –recorregut més optimista– notareu que tots ens rejuenim.

També hi podreu veure, dintre d'una vitrina, alguns records materials de

trobades amb d'altres corals, discos compactes gravats per la Coral...

També hi trobareu la llista de tots els qui en un moment o altre han cantat a la Coral, una bona colla, a fe; els qui encara hi canten i els qui hi han cantat i fins i tot els qui ja no són entre nosaltres. Per a tots un record i un agraïment. També podreu situar cada fotografia en el seu lloc i moment.

A la inauguració la Coral hi va fer una mini cantada.

Gràcies, cantaires; gràcies, Montserrat; gràcies a tots els qui moltes vegades o poques ens heu escoltat, ens heu aplaudit o ens heu criticat: tot ajuda a créixer.

Volem continuar endavant... almenys vint anys més... i els que puguem!

LINDY HOP

Apunta't al curs

Ens trobem cada dimecres de 8 a 10 del vespre a **Gent del Masnou**

Dr. Agell, 9. Informació: 627 728 747

La punta de la llengua (72)

Esteve Pujol i Pons

Tenim el mot **degut**, però molt sovint el diem i el sentim dir amb un ús incorrecte, amb un ús *indegut* precisament. Dit d'una manera ben senzilla: **degut** no equival mai a *per*, a *causa de*, a *ja que*, a *perquè*... Per tant, en frases com **Degut al vent ha caigut la torre...* **Va arribar tard degut a una avaria...* **Degut que badava, va topar...* és incorrecte el **degut**.

Degut és correcte quan funciona com un adjectiu –en realitat és participi del verb *deure*– i concorda amb un nom masculí singular. Serà correcte, i ho puc comprovar, si canvio el nom masculí per un de femení, el singular per un plural: *degut* també canviarà a femení o a plural. Per exemple: *L'import és degut*; *la factura és deguda*; *els imports són deguts*; *les factures són degudes*...; *el benefici és degut*; *els beneficis són deguts*...

Així, doncs, **deguda**, **deguts**, **degudes** sempre són correctes, sempre.

Un altre exemple: Si a **Degut** a això, canvio això per *aquesta cosa*, el **degut** no canvia: *Degut a aquesta cosa*; vol dir que està malament. En canvi *Això és degut* està bé perquè, si canvio això per *aquesta cosa*, diré *Aquesta cosa és deguda*.

Per als qui dominen la gramàtica: **Degut** no és mai conjunció causal; és sempre un participi –un adjectiu– referit a un nom.

6 i 17 de gener tortells de Reis i Sant Antoni ... i els borregos

De les pastisseries
del Masnou

david

Venda
Online

pastisser

MMACE02

(Millor Mestre Artesà Xocolater
d'Espanya 02)

Medalla de bronze

MMAPE03

(Millor Mestre Artesà Pastisser
d'Espanya 03)

Mestre Pastisser

93 555 34 75

Navarra, 100 · El Masnou

pastisseria@davidpastisser.com

www.davidpastisser.com

PASTISSERIA · CONFITERIA

La Moreneta

Itàlia, 31 · Tel. 93 555 35 64 · El Masnou

Pastisseria Degustació Granja

Matalí

El Masnou: Prat de la Riba, 4 · T. 93 555 04 60

Pastisseria
miquel

Pere Grau, 59 · Tel. 93 555 06 61

El Masnou

TORNA-LA A TOCAR, SAM

Josep Condeminas

La veritat és que en aquelles enquestes que relacionen les cinquanta millors pel·lícules de la història del cinema, el resultat sempre em sembla molt relatiu, perquè tots tenim les nostres preferències, i el que per a uns pot ser un film fantàstic, per a uns altres no ho és. Per a mi una pel·lícula rodona és *CASABLANCA*. Conté seqüències genials, encara que possiblement les noves generacions la trobin antiquada. Al marge dels actors Humphrey Bogart i Ingrid Bergman, vertaderes icones del Setè Art, qui no recorda aquell dramàtic comiat a l'aeroport envoltat de boira?, amb frases mítiques com *Sempre ens quedarà París*, que diu Rick a Ilsa, o aquella altra, *Torna-la a tocar, Sam*, referint-se a la memorable cançó *As time goes by*, així com el mític final on Rick li diu al capità Renault: *Louis, crec que aquest és el començament d'una bona amistat*, amb la música de *La Marselesa* de fons. Fantàstic!

També recordo el trist, però deliciós final, de *VACANCES A ROMA*, amb Audrey Hepburn i Gregory Peck, on el periodista, trist i abatut per la pèrdua d'aquell amor impossible amb la princesa, s'encamina lentament cap a la sortida. La càmera va seguint el personatge per aquell saló palatí on sols se senten les petjades d'ell. S'atura, es gira i mira amb tristesa el lloc, ara buit, on hi havia la princesa; es queda un moment pensatiu, i reprèn lentament el seu caminar fins a desaparèixer de la pantalla, just al

moment en què s'incrementa la música i apareix el *The End*. Trist, però meravellós final!

Comprenc que molts podrien explicar-me les seves pel·lícules i seqüències predilectes, i jo també moltes més, però l'espai no dóna per a més, i és per això que he deixat per al final la mítica pel·lícula *EL TERCER HOME*. Qui no recorda aquella derruïda i sòrdida Viena de l'any 1949, amb una esplèndida fotografia en blanc i negre, perfecta per l'ambient opressiu de la pel·lícula? L'intrigant argument escrit pel famós escriptor i guionista Graham Greene i la música de citara d'Anton Karas han quedat per sempre més fixades a la memòria dels bons aficionats al cinema. L'actor Joseph Cotten dóna vida al mediocre escriptor Holly Martins, el gran Orson Welles al delinqüent Harry Lime, i la bellíssima actriu italiana Alida Valli a la xicota de Lime.

El film és

replè de seqüències memorables: els autèntics i solitaris carrers derruïts de la Viena de postguerra, les clavegueres de la ciutat, que han quedat mitificades pel cinema; però, per a mi, l'escena més genial és l'últim pla de la pel·lícula, on la càmera enfoca la llarga avinguda del cementiri de Viena i la figura llunyana d'Alida Valli es va acostant caminant a temps real cap al primer pla, on l'espera l'il·lusionat escriptor. La protagonista arriba a l'alçada de Cotten, a qui ni es mira, el sobrepassa i surt de pantalla, i el deixa totalment decebut i menyspreat. No cal dir res més, senzillament l'escena ho diu tot. Genial!

Em consta que aquesta llarga i estàtica seqüència va comportar una agra discussió entre el productor, Alexander Korda, i el director del film, Carol Reed, perquè l'escena, s'ha de reconèixer, era molt arriscada i podia, com creien molts, malmetre el final de la pel·lícula; però afortunadament, Carol Reed va sortir-se amb la seva i ha deixat una inesborrable imatge de bon cinema.

Parlem de llibres

Pere Martí i Bertran

Resistència després de la derrota

Maria Carme Roca (Barcelona, 1955) és una escriptora vocacional i apassionada que amb *La Merla Blava* (1) ha arribat al volum 50 de la seva producció, formada sobretot per narrativa de LIJ (Literatura Infantil i Juvenil), tot i que alguns títols, com *L'enigma Colom*, *Les dones de Jaume I...*, són clarament d'adults. Com indica el que podria ser el subtítol de l'obra que comentem, es tracta de "La primera novel·la sobre el 1715". Ens trobem, doncs, davant d'una nova novel·la històrica de l'escriptora, que es desenrotlla en uns espais ben coneguts i ben presents a la seva obra: la Barcelona Vella, de dintre les muralles. Una Barcelona, com podem suposar per la data en què se situa l'acció, derrotada, humiliada, empobrida... Una Barcelona que no s'acaba de creure tot el que li està passant (escarments exemplaritzadors com el del general Moragues, destrucció de barris sencers per a la construcció de la Ciutadella, Decret de Nova Planta...), que viu un dia sí i l'altre també les humiliacions a què la sotmeten els vencedors, alhora que veu com tot allò que la individualitza, a ella com a

capital i a Catalunya com a nació, va sent substituït, sense contemplacions, sigui per tot allò que ve de França (moda, balls...), sigui pel que ve de Castella (lleis, llengua...). Però des de l'endemà mateix de la derrota, com deixa molt clar la novel·la, fins al punt que gosaria dir que n'és la tesi principal, hi ha una actitud de resistència, de lluita, que caracteritzarà bona part de la societat catalana i que podem ben dir que ha arribat fins als nostres dies. El "Viurem lliures o morirem!"

dels combatents de la Guerra de Successió no s'ha pogut esborrar i es manté ben viu en molts cors i en moltes ments. Alguns d'aquests resistents, i no pas qualssevol, s'organitzen ben aviat en el que podríem anomenar una societat secreta: "La Merla Blava". I a partir d'aquí ja tenim a punt l'argument per a una novel·la d'aventures de factura clàssica amb tots els ingredients que la caracteritzen: molta acció, protagonistes i antagonistes, orfes, revenges, secrets, intrigues i les dosis corresponents d'amors, amb triangle i duel d'honor inclosos. Sense oblidar-ne d'altres com poden ser les casualitats, no precisament poètiques, i les inversemblances, diguem-ne trepidants, l'exemple més clar de les quals el trobem en el rescat d'un condemnat a la forca (p. 136). Si hi afegim una temporalització molt clara i una estructura també fàcil de seguir malgrat l'aparent complexitat (cada capítol està estructurat en dues parts clarament separades, fins i tot tipogràficament), podem afirmar, sense por d'equivocar-nos, que pot ser una novel·la a l'abast tant del públic jove com de l'adult que busca unes hores de distracció que alhora el puguin instruir sobre una època i uns esdeveniments tan importants en la nostra història.

(1) Maria Carme Roca: *La Merla Blava*. Editorial: Bridge (La Galera), Barcelona, 2015. 239 pàgines.

Som

Com ho podem fer perquè siguem tots una mica més feliços i gestionar millor els nostres conflictes...

Oriol Lugo

Psicòleg Clínic & Coach Executiu i Personal www.oriolugoreal.com

Les neurociències i la felicitat

Al llarg de la vida són molts els objectius que ens proposem aconseguir, com, per exemple, acabar els estudis, trobar una bona feina, formar una família, viatjar... I per descomptat, ser feliços. Però què entenem per felicitat?

Una definició senzilla i vàlida per a moltes persones sobre la felicitat és la de gaudir amb plenitud de la vida.

Però per poder fer-ho hem d'estar lliures d'ansietats, depressions, fòbies, o d'altres trastorns o problemàtiques.

La ciència avança a passos gegants i en el camp de les Neurociències s'està vivint una autèntica revolució. Aquest cos d'estudis està aportant moltes solucions a molts dels nostres maldecaps diaris.

Cada vegada sabem més sobre el

cervell i sobre el seu funcionament, i en especial sobre com podem revertir o disminuir els efectes negatius de molts trastorns psicològics.

A través de les Teràpies Neurocientífiques podem ajudar les persones a superar els seus problemes i dificultats d'una manera efectiva, ràpida, profunda i perdurable al llarg del

temps. Aquestes teràpies d'última generació treballen amb l'arrel del problema, es busca l'origen del bloqueig o del desequilibri emocional.

A més a més, es fa ús dels mecanismes naturals del cervell, com, per exemple el de la fase REM. Cada nit quan dormim, passem per un seguit de fases i, quan ens trobem en la fase del son profund, movem els ulls de forma molt ràpida. Aquest mecanisme autogen serveix per reduir o eliminar l'estrès viscut al llarg del dia o en altres moments de la nostra vida.

Amb les Teràpies Neurocientífiques emulem aquesta fase REM demanant

al client/a que segueixi amb la mirada els moviments de la mà del terapeuta, de dreta a esquerra i ràpidament. Això permet que la persona es relaxi i se senti en pau mentre la tensió, la preocupació i l'estrès d'allò que la fa infeliç es redueix o desapareix.

No esborrem l'experiència o la situació traumàtica, és a dir, si algú ha perdut un familiar o està patint d'ansietat per una situació familiar o laboral, no farem que aquests records desapareguin, però sí com els viu. El fet de relaxar profundament la persona mentre pensa en tot plegat, farà que apareguin nous pensaments i emocions

més positives.

Tot avança i en el camp de la psicoteràpia no ens quedem enrere. Ja no fa falta estar en un procés terapèutic durant mesos i mesos o fins i tot anys, amb la inversió econòmica i emocional que això suposa.

Amb aquestes teràpies s'aconsegueixen resultats significatius de forma ràpida i efectiva. Aquestes tècniques i metodologies estan provades científicament i cada cop s'estan donant més a conèixer en l'àmbit acadèmic i social.

Perquè la teva felicitat i el teu benestar no poden esperar.

Curset trimestral de ioga

Cursets trimestrals de les 19.30 a les 21

Aprendreu tècniques de meditació, respiració i relaxació.

Curs impartit per Ivet Compañó, professora de Kundalini-ioga.

Cal portar una estoreta (o matalasset), tovallola, coixí petit, pareo i roba còmoda.

Inscripcions a Gent del Masnou Tardes laborables, de 6 a 2/4 de 9

Vocalia Recreativa

Més info: ivet@latercerapell.com · 607 74 74 99

BON ANY 2016

Comerciants del carrer Pere Grau

NOVETATS PRADELL
**MARIA
PRADELL**

93 540 35 76

HOTEL TORINO

93 555 23 13

Pastisseria
miquel

93 555 06 61

CLIPG

CENTRE MÈDIC PERE GRAU

93 555 35 78

LA LLUNA
CREPERIA

615 022 086

f LA LLUNA CREPERIA

ESPECIALISTES EN IL·LUMINACIÓ

93 555 12 52

De la Figuereta a Isla Cristina passant per La Higuierita

Amb l'edat es perd entre altres coses la memòria i, amb molta sort, es conserva l'enteniment i la voluntat disminuïdes.

Però buscant un llibre per rellegir, he trobat la "MEMORIA" *Sobre la fundación y progresos de la Real Isla de La Higuierita*. Escrita por Don José Miravent.

Aquest cognom sembla tenir un accent molt més català que dir-se Miraflores p.ex. Ell va ser el primer sacerdot d'aquesta illa, primer amb el títol de tinent i després amb el d'ecònom ja l'any 1824.

La publicació d'aquesta memòria té la magnífica oportunitat de coincidir amb el 250 aniversari de la fundació de "Isla Cristina", dita de La Higuierita.

És, doncs, el millor testimoni de la seva partida de naixement. Aquest es pot establir l'u de novembre del 1755. Fou un impressionant fenomen de la natura. Esclatà en el fons del mar enfront de Lisboa i afectà la fisonomia de las costes de Portugal fins a les del Golf de Cadis. Això va fer sorgir un nou enclavament en la zona occidental de Huelva que, sota l'assentament de pescadors valencians i catalans majoritàriament, donà lloc al que avui s'anomena Isla Cristina, antany conegut per *La Higuierita* des del 1825.

Va ser poc després del terratrèmol que van descobrir, atrets per l'abundor, les sardines (arengades un cop salades) en aquests indrets, aquelles mars, i començaren a pescar-les i salar-les; i enviar-les allà d'on ells venien, Catalunya i València.

Un cop finida la "marea", la temporada de pesca, tornaven al seu lloc d'origen per hivernar.

Penso que els catalans aportaren tan sols un nou mètode de pesca gràcies a la fabricació de les xarxes fetes a màquina i armades a mà, ja que voler ensenyar pescar als andalusos és com voler ensenyar mamar a un nadó. El primer magatzem l'aixecà la Companyia d'Antonio Salerich, el

segon Joan Pascual, el tercer Antonio Rivera, després en Bartolomé Coll i l'establiment "Almacén del Duque", destinat als estris de l'almadrava de tonyines.

El progrés començava, ja som a l'any 1822. L'Alcalde constitucional és Don Pedro Feu. Acabà l'empedrat del carrer major, part dels carrers i el de la plaça; l'illa esdevé més acollidora i salubre. Manca, però, l'aigua potable. El primer pou el va cabar un pescador anomenat José Faneca. Això dona ocasió que aquest pou s'anomenés de la "Higuierita" per estar situat al peu d'una petita figuera borda. Després José Monell, conegut pel motiu de Macula i natural de Mataró com en José Faneca, tenia un hortet cap a llevant del poble i amb un bóta de *chanca* va vestir el pou per ell cavat, del qual es va servir tot el poble durant molts anys.

Es menta també un pou en l'hort de Don Salvador Casanovas, un altre més al nord, dit del gallego, i el tercer que forma triangle amb la caseta, pou i safareig per rentar, de Cristóbal Vidal, aquest natural de la vila de Sitges a Catalunya, conegut pel mal nom de Fava.

Copio de la "MEMORIA": *Puso la primera choza para el tráfico de la salazón i espicha en la temporada siguiente al terremoto, que fue el año de 1756, un Valenciano llamado Arnau,*

natural (segun me dixeran) de Canet de Mar, Patrón de una de las Compañías, y sucesivamente fueron formando otras en el mismo año, situándolas cada uno en el lugar que más le acomodó, sin pararse en el orden y simetría que hace a las Poblaciones metódicas, vistosas, y apreciables.

Nota: Si era nat a Canet de Mar, ben segur que era català...

Els alcaldes elegits l'any 1801 i al 1802, conjuntament amb l'alcalde de Redondela l'any 1799, foren Don Antonio Roselló, Don Juan Martí Faló i Don Juan Travé.

S'estableix una Subdelegació de Marina i s'anomena Don Salvador Casanovas perquè dirigeixi els seus habitants i cuidi de no acollir desertors de la Real Armada, entre d'altres diverses i notables funcions.

També intervenen a la creació d'una duana pròpia i la seva deguda habilitació. Fou un expedient promogut per Don José Roselló, Don Cristóbal Romeu i d'altres veïns i traficants en la pesca de la Real Isla de La Higuierita amb la finalitat d'aconseguir registres favorables per a l'expedició de la pesca a d'altres llocs. I els eximeixen a l'ensems de pagar drets per l'aiguarent, vi, oli i vinagre destinats al consum propi.

Referent a la Capella, foren Don Salvador Casanovas i Don José Pérez

Murillo (majordom) els promotors i mecenes a qui s'afegí Mateo Guardiola, dipositari de les almoines de la pesquera, i portar-ne a cap la construcció.

Una imatge de vestit, de Ntra. Sra. del Rosari, la va portar de Mataró Don Salvador Casanovas.

Tant la Capella com el Cementiri crec que mereixen un estudi a part, que no es pot enquibir, donada la seva importància i extensió, en aquesta breu exposició.

Un dels primers armadors va ser Don Pedro Grao l'any 1800 (jo m'atreveixo a traduir-ho per Pere Grau). Així anomenats altres vilatans coneguts. Ell va començar armant fins a quatre barques. Don Jaime Llavina en va tenir tres, Don José Soler i Rovira dues, Don Bartolomé Soler va tenir-ne dues. Una Don Cristóbal Català, una Don Antonio Roselló, una Don Francisco Miravent i Soler.

L'únic retret que fa als catalans Don José Miravent és no haver portat l'aigua potable a l'illa.

Com veiem, ells feren pous; però, per al consum domèstic preferien l'aigua de terra ferma. Penso en els pous vestits al peu de la carretera N II i en altres carrers propers a ella. La poca qualitat de l'aigua provinent d'aquests pous va donar lloc al fet que els propietaris optessin per abastar-se'n fent mines per aconduir-la a les seves llars.

El millor sabor i qualitat a què estaven

acostumats els pescadors de la nostra costa pot ser el que va donar lloc a portar l'aigua de terra endins i rebutjar la de l'illa.

Nota: Tot el que antecedeix fa pensar que, veritablement, pescadors de la nostra terra foren els qui van fundar Isla Cristina.

Encoratjo el nostre amic, escriptor i historiador Joan Muray, a continuar aquesta primera petjada per posar a la llum aquests fets gairebé desconeguts. Ell, millor que ningú, sap gratar i aprofundir entre línies dels documents d'antany.

Centro Nacional de Formación Marítima
Isla Cristina
Dirección:
Avda. Federico Silva Muñoz s/n
21412 Isla Cristina (Huelva)
Tel. 959 331 345
Dirección Provincial de Huelva

Dites i personatges populars (25)

Albert Vidal

PER QUÈ DIEM...

Tenir agalles?

Abans d'explicar el significat d'aquesta expressió, cal situar la paraula *agalla*. En la nostra llengua es refereix a unes estructures de tipus tumoral, una mena de bony, produïdes per la picada d'un insecte, per fongs o bacteris sobre alguns arbres. Davant l'agressió del paràsit el vegetal es defensa aïllant la infecció i d'aquí l'excrescència que es forma. També s'anomenen gales. En el comerç s'utilitzen les agalles en alguns compostos de farmàcia com astringents i hemostàtics pel seu alt contingut d'àcid tànnic i, en menys proporció, d'àcid gàl·lic i àcid el·làgic. En la indústria es fan servir per a la fabricació de tintes blaves i negres.

Les agalles a les quals es refereix la dita, però, no són aquestes vegetals sinó les dels peixos. En català el mot a emprar hauria de ser ganya, que són les obertures dels òrgans de respiració dels peixos, situades a cada cantó de la

faringe, és a dir, les aletes, encara que també se'n diu així dels costats del cap dels ocells en l'indret on comença el coll. I encara més: és la peça que reforça la unió de la roda de proa, en els vaixells, amb l'amura, és a dir, amb el cap o corda que penja dels angles inferiors d'una vela.

En la dita catalana, però, s'incorpora la paraula castellana *agallas*, catalanitzada en l'acabament del plural amb e.

D'aquesta manera es vol equiparar-la a la capacitat del peixos per nedar amb gran facilitat i rapidesa si tenen ganyes, la qual cosa els fa més forts i els disposa millor per a la lluita amb els depreda-

dors. Quan més grans, nombroses i potents tinguin les ganyes, més poden enfrontar-se als perills del seu medi aquàtic. El mateix, doncs, que una persona: quan més *agalles* tingui, és a dir, més valor, fortalesa i empenta davant uns possibles enemics, més ben alliberat podrà sortir-se'n del problema en què es trobi, tant físic com de caire social.

Altres expressions populars en base al mateix mot, ara sí amb la paraula correcta, són fer ganyes, que vol dir fer ganyotes, i tenir mala ganya quan algú té una cara poc agradosa i molt mal humor i antipatia o és un poca-solta.

LA CORAL US DESITJA UN BON NADAL

Esteve Pujol i Pons

La Coral Xabec no falta mai al concert nadalenc de la vila i molt menys encara en aquest vintè aniversari. Al vespre del dissabte 19 de desembre cantaires i orquestra amb la il·lusió de sempre, i una mica més, per cantar a la parròquia de Sant Pere.

Tothom les esperava i no podíem pas defraudar ningú: nades d'aquelles que ressonen al cor, de les del patrimoni comú, d'aquelles que, si un dia es perden,... ja no serà Nadal.

Així *El desembre congelat* (harm. Manuel Oltra), *Sant Josep i la Mare de Déu* (harm. Pere Jordà), *Les Gitanes* (harm. Montserrat Llagostera), *El Noi de la Mare* (harm. Ernest Cervera), *Els àngels de la glòria* (harm. Manuel Oltra), *Les dolces festes* (harm. Jesús Capdevila) i *Adeste, fideles* (harm. R.F. Ynera).

Com en una segona part, dos grans mestres francesos ens van endolcir encara més la vetllada: Georges Bizet i Camille Saint-Saëns. Del primer el *Valse avec choeur*, un

vals galant, potser diríem més aviat una invitació al vals: *Ballem sempre* —ens repetia—, *sí, ballem!* De bastants anys ençà ens és fàcil d'associar els valsos amb el temps nadalenc; i, a més, sempre ens imaginem els pastors ballant davant el Pessebre; doncs, au, ballem! I després tres fragments de l'*Oratori de Nadal* de Camille Saint-Saëns: el *Preludi*, bucòlic, amb l'orquestra sola; i amb veus i instruments *8. Quatuor. Al·leluia* i *10. Choeur*. Els textos no eren pas en francès sinó en llatí, la qual cosa n'accentuava el caràcter de música sacra. I no em sé estar de traduir-vos els textos, ben curts per altre cantó: el primer diu, seguint un text del profeta Isaïes: *Cels, canteu lloances, terra, exulta, perquè el Senyor ha consolat el seu poble i tindrà compassió dels seus pobres*; només diu i repeteix aquestes paraules bíbliques, farcides d'al·leluies joiosos. I el coral, majestuós, pletòric, diu amb lletra del salm 96: *Porteu ofrenes i adoreu el Senyor en el seu atri sant. Que els cels s'alegrin, que la terra salti de goig davant del Senyor, perquè ve. I vinga al·leluies i més al·leluies: és que és Nadal, sabeu?*

I a tall de tercera part, va ser Franz Schubert, el romàntic, qui ens va fer completa l'alegria: dos fragments, el *Gloria* i el *Credo*, de la *Missa en Sol Major*. Joia i entusiasme en l'himne litúrgic, que comença justament amb el cant angèlic que l'evangelista Lluc posa com a fons musical del pri-

mer Nadal a Betlem; i sobrietat i fermesa en la professió de fe —que bé que va sonar *Qui propter nos homines et nos-tram salutem descendit de coelis. Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine: Et homo factus est*. Va baixar dels cels i, de la Verge Maria, es va fer home.

Els aplaudiments dels qui ens escoltaven ens va convidar a compartir amb tothom el *Fum, fum, fum* (harm. Francesc Vila); tampoc no hi podia pas faltar.

La Montserrat Llagostera a la direcció de tot plegat. Alba Codina i Satenik Lalayan als violins; Ferran Vilanova a la viola; Anna Berruezo al violoncel; Manel Vega al contrabaix; Carme Cama a la flauta travessera i Bernardo García a la trompeta.

Gràcies, Ajuntament del Masnou; gràcies, Parròquia de Sant Pere.

Com els darrers anys, hi va haver una recapta per a la Marató de TV3 i per a Càritas Parroquial.

La vetllada musical va acabar amb un ressopó al local de Gent del Masnou; cant i fraternització conjuminen molt bé. L'endemà, diumenge, cap al migdia vam cantar nades a la Casa Benèfica i al Pessebre del carrer de Sant Rafel. Que bé que ens acullen sempre, tant els uns com els altres! Hi tornarem, sí, hi tornarem! Total, només cal esperar un any... i un any passa volant.

Exposicions

Fins al 14/1/16

Exposició de fotografies commemorativa dels 20 anys de la fundació de la Coral Xabec de Gent del Masnou (1995-2015)

Del 16/1 a l'11/2

Aquarel·les de Pere Font i Cussó

RECAPTACIÓ DELS PETITS ENCANTS A BENEFICI DE DISMA

El diumenge 22 de novembre de 2015 la Vocalia Cívica de Gent del Masnou va organitzar una nova edició dels "Petits Encants" al Camí Ral a benefici de l'associació DISMA. Gràcies a les donacions de molts objectes usats i en bon estat i a la generositat dels compradors, es van recaptar 300 euros, quantitat que va ser lliurada íntegrament a un representant de l'esmentada associació.

"DIUMENGE AMB LLETRES"

GRUP RAUXA DE GENT DEL MASNOU

VETLLADA ARTÍSTICA, LITERÀRIA, MUSICAL.

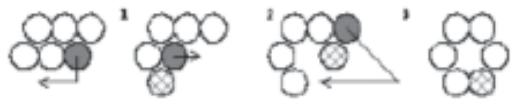
DIUM. 31 DE GENER A LES 7 DE LA TARDA

ENTRADA GRATUÏTA

L'enigma V.D.R.

La resposta de l'enigma dedesembre:

Aquests són els moviments que s'ha de fer per a transformar la figura.

Enigma de gener:

El Miquel i la Mireia surten a passar un dissabte de compres; entre tots dos porten 2000€. La Mireia gasta 640 € i en Miquel gasta 400 €. En tornar a casa i repassar els comptes, a la Mireia li queden el doble de diners que al Miquel.

Quant portava cadascú en sortir de casa?

Teatre capital

(La cartellera barcelonina)

Rosa M. Isart (rmisart@hotmail.com)

2016

En el nou any 2016 se celebren diversos aniversaris. De mort: a banda dels arxiconeguts 400è aniversaris de Cervantes i Shakespeare, apuntem que hi ha el 100è aniversari del pianista i compositor Enric Granados (Lleida, 1867-naufregi del transbordador Sussex, canal de la Mànega, 1916), el 50è aniversari de Víctor Català (Caterina Albert; 1869-1966) i de la dramaturga i traductora **Carme Montoriol** (Barcelona, 1892-1966; autora d'obres teatrals com ara *L'abisme* o *Avarícia*), de l'actor còmic del cinema mut Buster Keaton (1895-1966) o del productor i animador cinematogràfic Walt Disney (1901-1966). Farà 40 anys de la mort de l'escriptora anglesa –tot sovint teatralitzada– Agatha Christie (1890-1976). Farà 30 anys de la mort del poeta i dramaturg Joan Oliver (Pere Quart; 1899-1986; autor d'obres teatrals com ara *Allò que tal vegada s'esdevingué*, *La fam*, *Vacances pagades*), de la filòsofa existencialista Simone de Beauvoir (1908-1986).

També se celebren **aniversaris de naixement**. De vida: el 150è aniversari del pintor i dibuixant modernista Ramon Casas (1866-1932), amic de Santiago Rusiñol. O bé el 100è aniversari del cartellista i dibuixant **Carles Fontserè** (1916-2007), que té família al Masnou.

Mentre els dramaturgs catalans David Plana (Manlleu, 1969) i Josep Maria Miró (Vic, 1977) celebren haver guanyat –amb les obres *Els encantats* i *La travessia*, respectivament– el suculent **Premi Frederic Roda de Teatre 2015**, que es fallà el passat divendres 11 de desembre a Tortosa, la mencionada anteriorment Agatha Christie continua representant-se al **Teatre del Raval**, amb *Testimoni de càrec*, fins al 16 de gener (amb direcció de Pepa Calvo i interpretació entre d'altres de Jordi Coromina, Empar López, Xavier Serrat, Enric Cervera). El dia 17 de gener pleguen diversos espectacles: *Boges* (amb Àurea Màrquez i Muntxa Rius), a la **Sala Muntaner**; *Hamlet*, a la Sala Atrium, amb uns personatges principals interpretats per Raimon Molins i **Queralta Casasayas/Clara de Ramon**.

Del 19 al 31 de gener **Carmen Machi** aterra al **Teatre Goya** amb *Juicio a una zorra*, escrita i dirigida per Miguel del Arco. Helena de Troia en un intens acte reivindicatiu, d'una hora.

L'impecable i excel·lent dramaturg del país **Pere Riera** (Canet de Mar, 1974) arriba a **La Villarroel** el 16 de gener, fins al 14 de febrer, per presentar-nos una obra escrita i dirigida per ell: *Infàmia*, amb Emma Vilarsau, Jordi Boixaderas, Anna Moliner i Francesc Ferrer.

Fins al 31 de gener, el **musical Sugar** (*Ningú no és perfecte*) continua al **Teatre Gaudi**, amb direcció de Pau Doz, coreografia de Laura Olivella, i direcció musical de Pau Hernández.

Ho sabem: ningú no és perfecte. Però tenim tot el dret del món a voler ser ben feliços. El nou any ens ho ha de concedir.

Arran de sòl

Per Pledebuit

Amics lectors, després de les lliçons lingüístiques a *La punta de la llengua*, m'ha agafat un xic de fred de peus, bé, a mi, fred a les potes, i vull ficar-hi cullerada.

Posaré totes les frases, dites i proverbis que he trobat, tot i que sense cap mena d'ordre, tal com raja. Són aquests:

- Ésser gat i gos.
- Estar com gat i gos.
- Ésser el gos d'algú.
- Quan els gossos lladren, alguna cosa senten.
- A ca gros, no cal dir-li quisso.
- Un ca és un gos.
- Qui mal vol al ca, ràbia li alleva.
- Gos que lladre no mossega.
- Viure com un gos sense collar.
- Anar com un gos perdut.
- Lligar els gossos amb llonganisses.
- Tractar pitjor que als gossos.
- Ésser de color de gos quan fuig.
- Gos petener
- Gos peter
- Entrada de gos
- Ser enterrat com un gos.
- Raons de gos pelut
- Gos perdiguer
- Gos sec tot són puces.
- Per natura caça ca (del *Tirant lo Blanc*).

Com veieu, n'hi ha un bon grapat, tot i que algunes estan desfasades, si més no per al temps actual. M'explicaré.

La majoria són prou clares i no crec que calgui cap explicació, tot i que pot passar que siguin poc conegudes, especialment pel jovent, però crec que el "jovent" que llegeix aquesta columna deu ser força granat.

I entre les que he dit que estan desfasades, tenim:

- Entrada de gos, que es referia al fet que hom entrava en un lloc sense pagar, com els gossos; però ara, als quissos, se'ns té vetada l'entrada a molts llocs.
- Ser enterrat com un gos, es referia que abans els meus congèneres eren enterrats en qualsevol lloc. Ara no, alguns són enterrats amb tota mena d'honors, en cementiris expressos i fins i tot amb panteó propi. D'altres, els que són sacrificats, vés a saber on van a parar les seves restes.
- Gos que lladre no mossega, que no és pas cert, si més no als nostres dies, que molts tracten millor el seu quisso que als pares, i si no rellegiu la columna del mes passat.
- Tractar pitjor que als gossos, com podeu comprovar pel carrer, dels que en tenen, fins i tot els posen abriguets.

N'hi per a tots els gustos, i encara me'n deixava una que no és en cap diccionari. Abans hi havia una dita que, dels deutes, també en deien tenir gossos. A una dona, un venedor de no sé què li preguntà: Mestressa, que teniu gossos?

I ella respongué: Sí, i grossos!

Apa, bup, bup.

La cuina de l'Antònia

Mandarines

Ingredients per a 4:

20 gr d'ametlles blanques, 1 cullerada de sucre morè, 1 beina de vainilla tallada per la meitat de llarg i sense llavors, 8 mandarines, unes quantes fulles de menta fresca, 100 gr de xocolata negra (70% cacao)

Aquestes refrescants postres llueixen al plat i són realment fàcils de preparar. Si no teniu mandarines, podeu utilitzar taronges...

Torreu les ametlles en una paella uns quants minuts... fins que facin una olor fantàstica, tot movent-les de tant en tant. Deixeu-les refredar.

Afegiu-hi 4 cullerades d'aigua en una paella a foc alt. Afegiu-hi el sucre, la branca de vainilla tallada per la meitat i les llavors i tireu-hi el suc de 4 mandarines. Manteniu-ho al foc fins que sembli un xarop... més espès.

Mentrestant, peleu i talleu en llesques les mandarines restants i presenteu-les en una safata ben bonica. Aboqueu-hi el xarop per sobre i escampeu-hi les ametlles i les fulles de menta mal trencades totes dues coses. Utilitzeu un bon ratllador ben fi per a la xocolata i... serviu-ho.

el cullerot

El Masnou, Sant Felip, 45 · 93 540 97 41
Igualada, Rambla Nova, 29 · 93 804 22 25

www.elcullerot.cat
elcullerot@hotmail.com

De tot per a la cuina

Finques Puig sl

Compravenda - Administració - ASS. jurídica

Mossèn Jacint Verdaguer, 14 · El Masnou
Tels. 93 555 10 60 / 17 61 · Fax 93 555 28 90
www.finquespuig.net · info@finquespuig.net

FINQUES MESLLOC
LLIGOÑA CAYETANO

T/ 93.555.69.03

www.meslloc.com

Sant Miquel, 23 - 08320 el Masnou -

portes i
automatismes
enric s.l.

No
totes les
portes
són iguals!

● DEMANEU INFORMACIÓ ●

Polígon Buvisa · Teià · C/ Indústria 14 · 93 555 93 88
www.automatismesenric.com

CAMPANYA DE DONACIÓ DE SANG

Diumenge 31 de gener de 10 a 14 al
local social de **Gent del Masnou**,
al costat del cinema La Calàndria
Dr. Agell, 9

Donar-ne una mica és donar molt

CENTRE MÈDIC PERE GRAU

MEDICINA
ODONTOLOGIA
FISIOTERÀPIA I OSTEOPATIA
LOGOPÈDIA
PSICOLOGIA

Pere Grau, 40 el Masnou · 93 555 35 78

OFICIS DEL MASNOU DESITGEN A TOTA LA POBLACIÓ MOLT BON ANY 2016

REPARACIÓ DEL CALCAT
SERVEI D'ENTREGA A DOMICILI

Antonio

Francesc Macià 87
(al davant de l'escola Ferrer i Guàrdia)

93 540 75 88

Canvi de cremalleres en botes, bosses,
motxilles, jaquetes i pantalons.
Canvi de plantilles, varietat en cremes
i tints per a la pell i l'ant.

Construccions Jiménez

Obres i reformes en general

607 947 004

Correu electrònic:
jimenezconstruccions@telefonica.net

MIQUEL VINARDELL I BOLART.

INSTAL·LACIONS
D'AIGUA, GAS I
ELECTRICITAT

Girona, 35-37, 3r. 3a.
93 555 45 01 · 93 555 36 91

BLAS FLECHA Pintor

- Decoració en general
- Interior i exterior
- Allisat d'estucats

 607 08 20 25 el Masnou

EMPRESA INSTAL·LADORA

Instal·lacions Segarra sl

Aigua, gas, electricitat, energia
solar, aire condicionat, calefacció,
vivenda intel·ligent, porters
electrònics, regatge per aspersió

93 555 12 52
www.germans-segarra.cat
info@germans-segarra.cat

SERVEIS INTEGRALS

Rehabilitació de la vivenda 100%
Pintura decorativa en general
Neteges de comunitats i particulars
Instal·lacions d'alumini

609 34 56 90 - 93 555 24 91 - Xavi Fuster
serveisintegralsxl@gmail.com

MOTORCAS

VENDA, LLOGUER I REPARACIÓ DE
MAQUINÀRIA I ESTRIS PER A LA
CONSTRUCCIÓ I EL BRICOLATGE
Som al polígon La Bòbila

Garrofers, 5 (pont de Teià)
Tel. 93 540 17 89

SUBMINISTRAMENTS ELÈCTRICS I
FONTANERIA

S.E.F. Vicenç Linares

J. Llampallas, 25 · **93 555 95 62**
Ametllers, 12 · **93 555 83 91**

**CENTRAL
PNEUMATIC**

Jaume Estragués

Equilibrat electrònic
Alineació de direcció

Av. Joan XXIII, 28
Tel. 93 555 53 03

TALLER DE PUBLICITAT
DISSENY GRÀFIC

Jaume I, 112
93 555 80 06/16 59
08320 El Masnou · El Maresme
Lluís Valls Marí

Pere Alabau

Obres i Reformes
Instal·lacions i reparacions

Aigua, llum, gas.
Especialitat en cuines i
cambres de bany

629 773 331
pere-alabau@hotmail.com
www.perealabaureformes.com